

Tekevätkö yritykset korotettuja poistoja?

Sami Grönberg

VATT MUISTIOT

48

Tekevätkö yritykset korotettuja poistoja?

Sami Grönberg

Sami Grönberg, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus, sami.gronberg@vatt.fi

Haluan kiittää Nordic Tax Research Council'a rahoituksesta tätä tutkimusta varten.

I would like to thank Nordic Tax Research Council for their financial support.

ISBN 978-952-274-153-0 (PDF)

ISSN 1798-0321 (PDF)

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus
VATT Institute for Economic Research
Arkadiankatu 7, 00100 Helsinki, Finland

Helsinki, kesäkuu 2015

Tiivistelmä

Hallitus päätti vuonna 2009 elvytyspaketin osana korottaa tuotannollisten investointien poistot kaksinkertaisiksi kahden vuoden määräajaksi. Tässä muistiossa arvioidaan näiden korotettujen poistojen käyttöastetta. Tulosten perusteella vain suhteellisen pieni joukko investoineista yrityksistä on hyödyntänyt korotettuja poistoja. Yritysten pientä määrää voi selittää korotetuista poistoista saatavan, veronmaksun lykkäytymisen ja korkosäästön kautta tulevan, edun pienuus. Tutkimuksessa arvioitiin myös yrityksen taustatekijöiden yhteyttä korotetun poiston käyttöasteeseen. Tulosten mukaan erityisesti investoinnin koolla on merkittävä yhteys käyttöasteeseen. Tulosten perusteella ei voida kuitenkaan arvioida, olisivatko investoinnit toteutuneet ilman väliaikaisesti korotettuja poistoja.

Sisällys

1 Johdanto	1
2 Poistot	3
3 Aineisto	9
4 Yhteenveto	21
Viitteet	22

1 Johdanto

Hallitus päätti vuonna 2009 elvytyspaketin osana korottaa tuotannollisten investointien poistoja kahden vuoden määrääjäksi. Esityksen tavoitteena oli aikaansaada tuotannollisten investointien nopea ja suhdannepoliittisesti oikea-aikainen käynnistyminen (HE 6/2009 vp). Vastaava laki säädettiin uudelleen koskemaan vuosina 2013–2015 käyttöön otettavia tuotannollisia investointeja (HE 94/2012 vp).

Tuotannollisilla investoinneilla tarkoitetaan tehdas- ja työpajarakennuksia sekä niissä käytettäviä koneita tai laitteita. Korotettuja poistoja koskevan lain (222/2009) mukaan tällaisista investoinneista on sallittua tehdä normaalista poiketen enintään kaksinkertainen vuosittainen poisto.¹

Suomessa on jo pitkään sovellettu korotettuja poistoja kehitysalueelle tehtävistä investoinneista tietyin rajauksin. Tämä yhdessä tuotannollisten investointien korotettujen poistojen kanssa viittaa siihen, että lainsäätäjillä on mahdollisesti halukkuutta soveltaa vastaavanlaisia huojuksia myös tulevaisuudessa. Tuen tehokkuuden ja vaikuttavuuden ymmärtämiseksi on tärkeää arvioida sitä, miten yritykset ovat huojukseen reagoineet.

Talousteorian mukaan investoinnin tuotosta maksettavat verot vaikuttavat investointihalukkuuteen (esim. Hall ja Jorgenson, 1967). Yritykset vaativat investoinneille vähintään tietyn suuruista tuottoa, joka verotuksen myötä kasvaa. Korkeamman tuottovaatimuksen vuoksi osa muutoin kannattavista investoinneista saattaa jäädä tekemättä. Poistojen korottaminen ei varsinaisesti lisää investoinnista tehtävien poistojen yhteismäärää, mutta nopeuttaa poistojen aikataulua. Lähemmäksi nykyhetkeä kohdentuvat poistot kasvattavat niistä saatavan verosäästön nykyarvoa ja luovat näin investointikannustimen.

Laaja tuotannollisten investointien määritelmä mahdollistaa sen, että varsinkin teollisuuden toimialalla iso osa yrityksistä olisi oikeutettuja korotettuun poistoon. Lisäksi teorian mukaan suomalaisten yritysten olisi useissa tapauksissa kannattavaa hyödyntää korotetun poiston mahdollisuutta. Tilastot kuitenkin viittaavat siihen, että aggregaattitasolla korotettua poistoa on hyödyntänyt jokseenkin pieni joukko yrityksiä (Verohallinto, 2011). Tässä tutkimuksessa selvitetään korotettujen poistojen käyttöä tarkemmin yritystason aineistolla.

Mahdollisia syitä korotetun poiston hyödyntämättä jättämiselle on monia. Yhtenä tekijänä voi olla lainsäädännön monimutkaisuus ja siitä aiheutuvat informaatiokustannukset.

Toisena tekijänä voidaan pitää yritysten tappiollisuutta määräaikaisen korotuksen ajankohtana, mikä pienentää kannustimen vaikutusta. Tappiollisesta tuloksesta tehty poisto kasvattaa entisestään yrityksen tappiota, joka voidaan hyödyntää tulevai-

¹Laki tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista (222/2009) ja (699/2012).

suudessa tappiontasauksen kautta. Tappiot tulee kuitenkin vähentään seuraavan 10 vuoden aikana. Poistot sen sijaan eivät vanhene. Tästä syystä myös aiemmat vanhat tappiot kannattaa hyödyntää ennen korotettuja poistoja.

Kolmantena tekijänä on suomalaisen listaamattoman yhtiön osinkoverotuksen erityispiirteet, joiden vuoksi korotetun poiston tekeminen saattaa olla jopa kannattamatonta. Poiston tekeminen johtaa yrityksen nettovarallisuuden pienenemiseen, mikä puolestaan kiristää omistajan osinkoverotusta (Mattila, 2010; Kari, 2012).

Poistojen korottamisen vaikutuksia investointeihin on selvitetty aiemmin lähinnä Yhdysvaltoja käsittelevässä kirjallisuudessa. Sen mukaan korotetuilla poistoilla on ollut ainakin pieni positiivinen vaikutus investointeihin (esim. Cummins ym., 1994; House ja Shapiro, 2008; Zwick ja Mahon, 2013).

Tutkimuksissa on kiinnitetty huomiota siihen, että korotetuilla poistoilla on pyritty lisäämään investointeja tyypillisesti juuri silloin, kun se on kaikkein tehottominta, eli matalasuhdanteessa (esim. Edgerton, 2010). Tehottomuus on seurausta siitä, että voitollisesta tuloksesta tehty korotettu poisto saa aikaan suuremman verosäästön kuin tappiollisesta tuloksesta tehty (Zwick ja Mahon, 2013).

Suomessa investointivaikutusten arvioiminen jälkikäteen on tuskin mahdollista luotettavan tutkimusasetelman puuttumisen takia. Tässä tutkimuksessa tarkastellaan, kuinka laajasti erilaiset yritykset hyödyntävät korotetun poiston antaman verotuen. Vastaavanlaista näkökulmaa on käyttänyt muun muassa Knittel (2007), joka arvioi, että hieman yli puolet huojuunukseen oikeutetuista yrityksistä hyödynsi Yhdysvalloissa voimassaollutta ylimääräisen lisäpoiston mahdollisuutta.

Lisäksi arvioidaan investointikannustimen houkuttelevuutta yritysten näkökulmasta sekä selvitetään, mitkä tekijät ovat yhteydessä siihen, onko investointeja tehnyt yritys hyödyntänyt korotetun poiston mahdollisuutta. Tutkimuksessa hyödynnetään VATT:n ylläpitämää yritysaineistoa, joka kattaa kaikki suomalaiset yritykset tarkasteluajanjaksolta. Aineisto sisältää esimerkiksi yritysten vuosittaiset investoinnit ja niistä tehdyt poistot sekä muita yritysten liiketoimintaa kuvaavia tietoja.

2 Poistot

Poistojen tarkoituksena on jaksottaa investoinnin hankintameno eri verovuosille. Kirjanpidossa tehtävät poistot ja verotuksessa tehtävät poistot voivat poiketa toisistaan. Kirjanpidon poistot perustuvat suunnitelman mukaisiin poistoihin. Poistoaika määräytyy tällöin investoinnin todellisen arvioidun käyttöajan mukaan. Verotuksessa poistot perustuvat ns. meno tulon kohdalle –periaatteelle. Poistojen osalta tämä tarkoittaa, että kulut kohdistetaan sille tilikaudelle, jolloin tuottoja on syntynyt. (Valtiovarainministeriö, 2006)

Suomen poistojärjestelmä²

Verotuksessa sallittujen poistojen määrä vaihtelee käyttöomaisuustyyppin mukaan. Suomessa poistoihin sovelletaan pääsääntöisesti menojäännösperiaatetta. Tämä tarkoittaa, että käyttöönottovuodesta lähtien on sallittua tehdä maksimipoistoprosentin suuruinen vähennys kulloinkin jäljellä olevasta hankintamenosta. Irtaimen käyttöomaisuuden eli koneiden ja kaluston osalta suurin sallittu vähennys on 25 prosenttia (EVL 30 §).

Esimerkikki: Yritys investoi irtaimeen käyttöomaisuuteen 40 000 euroa. Ensimmäisenä vuotena on sallittua tehdä 10 000 euron poisto, joka pienentää yrityksen verotettavaa tulosta samalla määrällä. Vuonna 2010 yhteisöverokanta oli 26 prosenttia, joten yritys maksaa poiston seurauksesta veroa 2 600 euroa vähemmän. Poiston jälkeen yrityksellä on poistomatonta hankintamenoa jäljellä 30 000 euroa, josta jälleen seuraavana vuotena voidaan tehdä enimmillään 25 prosentin vähennys.

Rakennuksista sallittava maksimipoisto vaihtelee niiden käyttötarkoitusten mukaan ollen 4–20 prosenttia. Myymälä-, varasto-, tehdas-, työpaja-, talous-, voima-asematai niihin verrattavien rakennusten tapauksessa maksimimenojäännöpoisto on seitsemän prosenttia. Asuin- ja toimistorakennuksista sallitaan vain neljän prosentin vuosittainen poisto. Lisäksi esimerkiksi tutkimustoiminnassa käytettävästä rakennuksesta sekä erilaisista säiliörakennelmista sallitaan 20 prosentin maksimipoistot. (EVL 34 §)

Tiettyihin käyttöomaisuustyppeihin sovelletaan Suomessa tasapoistoperiaatetta. Tällöin hankintameno poistetaan vuosittain saman suuruisina poistoina. Esimerkiksi aiheettomat käyttöomaisuushyödykkeet, kuten patentit, poistetaan 10 vuoden aikana tasapoistoin. (EVL 37 §)

Verotuksessa sallitut poistot pienillä investoinneilla ovat tarvittaessa joustavamia. Verovelvollinen voi kerralla poistaa sellaisen hyödykkeen hankintamenon, jon-

²Mattila (2010) käy läpi kattavasti Suomen poistojärjestelmää.

ka taloudellinen käyttöaika on maksimissaan kolme vuotta. Lisäksi alle 850 euron pienhankinnat voidaan poistaa tarvittaessa kerralla. Näitä pienhankintoina tehtäviä poistoja voi olla vuodessa enintään 2500 euroa. (EVL 33 §)

Säännönmukainen poistoprosentti voidaan ylittää myös tilanteessa, jossa verovelvollinen esittää käyttöomaisuuden poistamattoman hankintamenon olevan todellista arvoa suurempi. Tämä saattaa olla seurausta esimerkiksi käyttöomaisuuden tuhoutumisesta. (EVL 40 §)

Huojennuspoistot

Suomessa on pitkään ollut käytössä huojennuspoistoja tietyt kriteerit täyttävälle investoinneille. Pisimpään on ollut voimassa kehitysalueelle tehtyjen investointien korotetut poistot³. Tällaisista investoinneista on ollut sallittua tehdä kolmen vuoden ajan 50 prosenttia normaalia suurempi poisto⁴. Korotettuja poistoja on ollut kuitenkin sallittua tehdä ainoastaan laissa määritellyillä kehitysalueilla ja vain pienissä tai keskisuurissa yrityksissä. (1262/1993)

Kehitysaluepoistojen lisäksi Suomessa on ollut käytössä myös tuotannollisten investointien huojennuspoistot⁵. Tuotannolliset poistot olivat ensimmäisen kerran sallittuja vuosina 1993 ja 1994. Ne otettiin uudelleen käyttöön kahden vuoden määräajaksi vuonna 2009 ja vielä uudelleen vuonna 2013.

Laki tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista määrittelee tukeen oikeuttavat investoinnit laveasti. Lain mukaan tuotannollisella investoinnilla tarkoitetaan tehdas- ja työpajarakennusta sekä niissä käytettäviä uusia koneita ja laitteita.

Rakennuksista korotettua poistoa ei saa tehdä siitä osasta, joka jää tuotannollisen toiminnan ulkopuolelle. Näin ollen esimerkiksi tuotantorakennukseen yhdistetty konttori jää huojennuksen ulkopuolelle. Siirrettävistä koneista huojennuspoiston saa tehdä, jos konetta pääsääntöisesti käytetään tuotantorakennuksen sisällä. Tällaisia ovat esimerkiksi nostokuormaajat. (Talentum Fokus, 2015)

Vuosien 1993 ja 1994 aikana on muodostunut joitain ennakkotapauksia tukeen oikeuttavista investoinneista ja lain tulkinnasta. Esimerkiksi aiemmin on todettu, että merkittävät perusparannukset, kuten paperikoneen rullien vaihto, katsotaan määritelmän mukaiseksi investoinniksi.

Kehitysaluepoistoista poiketen tuotannolliset poistot ovat sallittuja kaiken kokoisissa yrityksissä. Huojennuspoiston vaatimuksena on vain, että investointi kohdistuu lain määrittelemään kohteeseen. Samasta investoinnista ei kuitenkaan saa tehdä sa-

³Jäljempänä ”kehitysaluepoistot”.

⁴Irtaimen käyttöomaisuuden osalta korotettu poisto voi olla 37,5 prosenttia hankintamenosta.

⁵Jäljempänä ”tuotannolliset poistot”.

manaikaisesti kehitysaluepoistoa sekä tuotannollista poistoa. Myös muut investointia varten saadut tuet saattavat estää korotetun poiston tekemisen.

Poistot yrityksen tulossuunnittelun keinona

Poistojen joustavuus verotuksessa on johtanut siihen, että ne ovat oiva verosuunnittelun apuväline. Kirjanpidon suunnitelman mukaiset poistot ovat pääsääntöisesti pakollisia, mutta verotuksessa poiston suuruus voidaan valita nollan ja lain salliman maksimipoiston välillä. Kirjanpidon poistojen ja verotuksen poistojen välillä vallitsevan sidonnaisuuden takia verotuksessa on sallittua tehdä enintään sen verran poistoja, mitä verovuonna tai aiemmin on kirjanpidossa vähennetty (EVL 54 §).

Kirjanpidossa pakolliset suunnitelmanmukaiset poistot ovat usein pienempiä kuin verotuksessa sallittavat poistot. Tällöin näiden välisestä erotuksesta muodostuu poistoeroa. Ylipoiston osalta poistoero on positiivinen eli kokonaispoisto ylittää säännönmukaisen poiston. Poistoero voi myös olla negatiivinen (alipoisto), jolloin säännönmukainen poisto on ollut suurempi kuin kokonaispoisto. Kirjanpidon poistoja voidaan alipoiston tapauksessa hyllyttää ja palauttaa niitä myöhemmin tuloon verolaskelmassa.

Poistoilla voidaan vaikuttaa paitsi verotettavaan tuloon myös yrityksen nettovarallisuuteen (Mattila, 2010). Yksi syy poistojen hyllyttämiseen eli alipoistoon saattaa olla tappioiden vanheneminen⁶, jolloin yritys mieluummin hyllyttää poiston ja käyttää vanhenemassa olevia tappioita verotettavan tuloksen pienentämiseen. Hyllypoiston yritys voi puolestaan käyttää myöhempänä ajankohtana.

Toinen tuloksen säätelyyn kannustava tekijä on yrittäjiän verotuksen progressiivisuus. Yrittäjän on kannattavaa nostaa vuosittain mahdollisimman tasaista tuloa yrityksestään. Suurien poistojen tekeminen johtaa tällöin pienempiin poistoihin tulevaisuudessa. Tämä pätee niin elinkeinonharjoittajiin, henkilöyhtiöihin kuin listamattomiin osakeyhtiöihin osinkoverotuksen kautta. (Mattila, 2010)

Verotuksen progressiivisuus kannustaa myös säätlemään yrityksen nettovarallisuutta. Listattuja osakeyhtiöitä lukuun ottamatta kaikista yrityksistä nostettu tulo jaetaan nettovarallisuuden perusteella ansio- ja pääomatuloon. Suurien poistojen tekeminen pienentää nettovarallisuutta, joka puolestaan pienentää kevyemmin verotetun pääomatulon määrää. (Mattila, 2010; Kari, 2012)

⁶Tappiontasaustajärjestelmässä yritys saa vähentää tuloksestaan vanhat vahvistetut tappiot niitä seuraavan 10 vuoden aikana. Poistot sen sijaan eivät vanhene.

Poistojen vaikutus talousteorian mukaan

Investoinnin tuottovaatimusta ennen yrityksen ja omistajan veroja kutsutaan pääomakustannukseksi. Verojärjestelmästä riippuu, kuinka suureksi tämä tuottovaatimus nousee, jotta investointi olisi kannattava toteuttaa. Pääomakustannus ilman rahoitusparametreja ja kiinteistöveroä voidaan esittää seuraavasti (esim. King ja Fullerton, 1984, s. 19):

$$\tilde{p} = (1 - A) \frac{\{\rho + \delta(1 + \pi) - \pi\}}{(1 + \pi)(1 - \tau)} - \delta. \quad (1)$$

Sen laskennassa otetaan huomioon diskonttoteijä ρ , pääoman kulumisaste δ , inflaatio π , yhteisöverokanta τ sekä tulevien poistojen nykyarvo A . Lausekkeesta 1 nähdään, että mitä arvokkaampia poistot A ovat, sitä pienempi on investoinnin tuottovaatimus \tilde{p} . Talousteorian mukaan poistojen korottaminen siis alentaa investoinnin tuottovaatimusta ja saa näin aikaan investointikannusteen. Osa aiemmin kannattamattomaksi lasketuista investoinneista saattaa toteutua tuottovaatimuksen alenemisen myötä.

Poistoista saatavaa taloudellista hyötyä mitataan niiden aikaansaaman verosäästön nykyarvon avulla. Äärettömään jatkuvan menojäännöspoiston⁷ tapauksessa se lasketaan seuraavasti:

$$A_{DB} = \tau \underbrace{\frac{\phi}{1 + \rho}}_{\text{poisto}} \underbrace{\left\{ 1 + \left(\frac{1 - \phi}{1 + \rho} \right) + \left(\frac{1 - \phi}{1 + \rho} \right)^2 + \left(\frac{1 - \phi}{1 + \rho} \right)^3 + \dots \right\}}_{\text{kunkin vuoden menojäännös}} = \frac{\tau \phi}{\phi + \rho}, \quad (2)$$

jossa τ on yhteisöverokanta, ϕ verotuksen poistoprosentti ja ρ diskonttoteijä. Lausekkeesta 2 nähdään, että ilman diskonttoteijää poistoista saatava hyöty vastaa yhteisöveroä. Diskonttoteijän vuoksi saatava hyöty on kuitenkin yhteisöverokantaa pienempi. Poistoprosentti vaikuttaakin investointipäätöksiin ainostaan diskonttoteijän vaikutuksesta (esim. Summers, 1987). Toisin sanoen säästö vastaa yhteisöverokantaa, jos yritys ei välitä siitä, milloin se saa tehdä poistot verotuksessa.

Poistojen korottaminen tarkoittaa, että hankintameno voidaan kirjata kuluksi aiempaa nopeammin. Elinkaaren aikana poistoja tehdään täsmälleen yhtä paljon eli investoinnin koko hankintamenon verran.

⁷Poistojen nykyarvo lasketaan tasapoistojen tapauksessa seuraavasti:

$$A_{SL} = \tau \phi \left\{ \left(\frac{1}{1 + \rho} \right) + \left(\frac{1}{1 + \rho} \right)^2 + \dots + \left(\frac{1}{1 + \rho} \right)^T \right\} = \tau \phi \sum_{i=1}^T \left(\frac{1}{1 + \rho} \right)^i,$$

jossa T on tasapoistojen määrä.

Nykyarvonlaskenta T vuoteen asti korotetusta menojäännöspoistosta on:

$$A_{DB_{acc}} = \underbrace{\frac{\tau\phi_1}{\phi_1 + \rho} \left(1 - \left(\frac{1 - \phi_1}{1 + \rho} \right)^T \right)}_{\text{Väliaikainen korotus}} + \underbrace{\frac{\tau\phi_2}{\phi_2 + \rho} \times \left(\frac{1 - \phi_1}{1 + \rho} \right)^T}_{\text{Loppu normaalipoistona}}, \quad (3)$$

jossa ϕ_1 on korotettu poistoprosentti, ϕ_2 korotuksen jälkeinen normaali poistoprosentti ja T on korotuksen kesto vuosina.

Taulukossa 1 esitetään kone- ja rakennusinvestoinneista tehtävien poistojen nykyarvo prosentteina investoinnin hankintamenosta, kun yhteisövero on vuosien 2009 ja 2010 mukaisesti 26 prosenttia ja diskonttoteikijä viisi prosenttia⁸. Taulukossa kuvataan säännönmukaisen poiston nykyarvo, korotetun poiston nykyarvo ja nykyarvon muutos⁹ kunkin investoinnin osalta.

Välittömän poiston nykyarvo molemmista investoinneista olisi yhteisöverokannan suuruinen eli 26 prosenttia. Laskutoimituksissa oletetaan, että yhtiöllä on verotettavaa tulosta vähintään poiston verran. Säännönmukaisten koneinvestoinnin tapauksessa nykyarvo on 21,7 prosenttia. Kahden vuoden määräajaksi kaksinkertaiseksi korotetun poiston nykyarvo on 23,2 prosenttia. Tämä tarkoittaa, että väliaikainen poistojen korottaminen pienentää niiden nykyarvoa 1,5 prosenttiyksikköä. Vastavasti rakennusinvestoinnin poiston nykyarvo kasvaa 1,3 prosenttiyksikköä.

	ϕ	Poistojen nykyarvo $\tau = 26\%$, $\rho = 5\%$		
		Säännönmukainen (1)	Korotus (2)	Muutos (3)
Koneinvestointi	25	21,7	23,2	1,5
Rakennusinvestointi	7	15,2	16,5	1,3

Taulukko 1: Tuotannollisen investoinnin korotetun poiston verosäästö

Taulukossa 2 on esitetty korotuksen pituuden, yhteisöverokannan ja diskonttoteikijän muutosten vaikutusta poistojen nykyarvoon. Jatkuva kaksinkertainen poisto kasvattaa poistojen nykyarvoa noin kaksi prosenttiyksikköä. Kahden vuoden määräajaksi korotettu poisto puolestaan nostaa nykyarvoa 1,1 prosenttiyksikköä, kun yhteisöverokanta alennetaan 20 prosenttiin vuoden 2015 mukaisesti. Diskonttoteikijän aleneminen kahteen prosenttiin nostaa korotetun poiston nykyarvoa 0,7 prosenttiyksikköä. Viimeisessä vaihtoehdossa sekä yhteisöverokanta että diskonttoteikijä oletetaan peruslaskelmaa pienemmiksi. Väliaikaisesti korotetun poiston nykyarvo on tällöin 0,6 prosenttiyksikköä korkeampi kuin samoilla parametreilla lasketussa säännönmukaisessa vaihtoehdossa.

⁸Kari (2012) on arvioinut yksityiskohtaisemmin eri parametrien muutosten vaikutuksia verosäästön suuruuteen.

⁹Pääomakustannuksen muutos saadaan muodostamalla kaavasta 1 prosenttimuutos $\% \Delta \tilde{p} = \frac{\tilde{p}_{jälkeen} - \tilde{p}_{ennen}}{\tilde{p}_{jälkeen}}$.

Parametritarkastelun perusteella yhteisöverokannan aleneminen pienentää poistoista saatavaa verosäästöä ja samalla myös korotuksesta aiheutuvaa verosäästöä. Diskonttoteckijän aleneminen puolestaan nostaa normaalin poiston verosäästöä, mutta vastaavasti pienentää korotuksesta aiheutuvaa etua.

	Poistojen nykyarvo $\phi = 25$		
	Säännönmukainen (1)	Korotus (2)	Muutos (3)
Jatkuva korotus $\tau = 26\%$ ja $\rho = 5\%$	21,7	23,6 (jatkuva korotus)	2,0
Yhteisövero $\tau = 20\%$ ja $\rho = 5\%$	16,7	17,8	1,1
Diskonttoteckijä $\tau = 26\%$ ja $\rho = 2\%$	24,1	24,8	0,7
Molemmat $\tau = 20\%$ ja $\rho = 2\%$	18,5	19,1	0,6

Taulukko 2: Koneinvestoinnin korotetun poiston verosäästö eri parametrialarvoilla

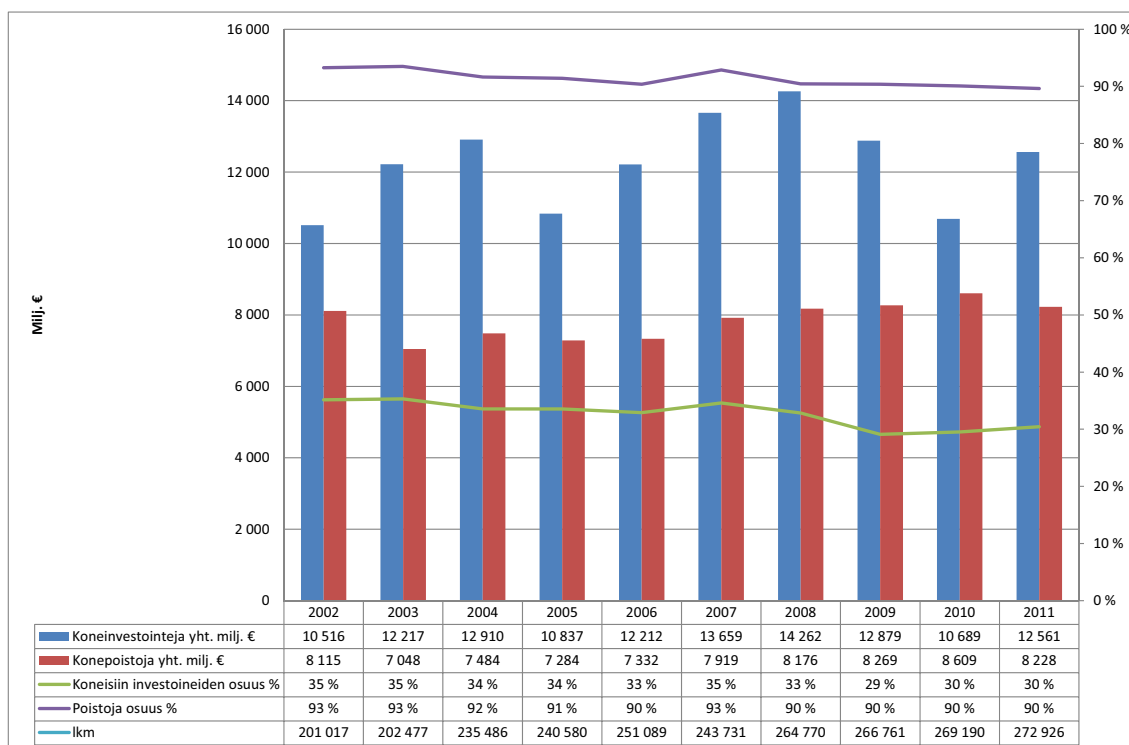
Esimerkkilaskelmien yhteenvetona voidaan todeta, että korotetun poiston vaikutus investointikannustimeen on ollut varsin pieni. Vaikutus pienenee entisestään, kun otetaan huomioon, että yhteisöverokanta ja korkotaso ovat alentuneet merkittävästi viime vuosien aikana.

3 Aineisto

Tutkimuksessa hyödynnetään aineistoa, joka koostuu yritysten tekemistä veroilmoitustiedoista (YRTTI-tietokanta). Aineisto sisältää kaikki Suomessa verovelvolliset yritykset. Poistot ilmoitetaan verolomakkeella 62 (ks. Liite A). Lomakkeen tiedot ovat kokonaisuudessaan käytettävissä tutkimusta varten. Lisäksi tietoihin on mahdollista yhdistää muita perustietoja yritysten toiminnasta, kuten liikevaihto, voitto sekä henkilöstön lukumäärä.

Investoinnit ja poistot aineistossa

Kuviossa 1 on esitetty koneinvestointien ja niistä tehtyjen poistojen kokonaismäärät vuosien 2002 ja 2011 välillä (pylväät/vasen akseli). Tiedot sisältävät säännönmukaisen poiston sekä erilaiset lisäpoistot, joihin sisältyvät myös tuotannollisten investointien korotetut poistot. Kuviossa on mukana vain ne yritykset, joilla on verovuoden aikana ollut poistamatonta hankintamenoa. Kuviosta nähdään, että varsinkin investointien määrät ovat vaihdelleet vuosittain. Huippuvuotena 2008 irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenot olivat yhteensä 14 miljardia euroa. Tämän jälkeen investointien määrät laskivat muutaman vuoden ajan eli juuri tuotannollisten investointien korotettujen poistojen aikaan. Vuonna 2011 investointien määrät palautuivat hieman.

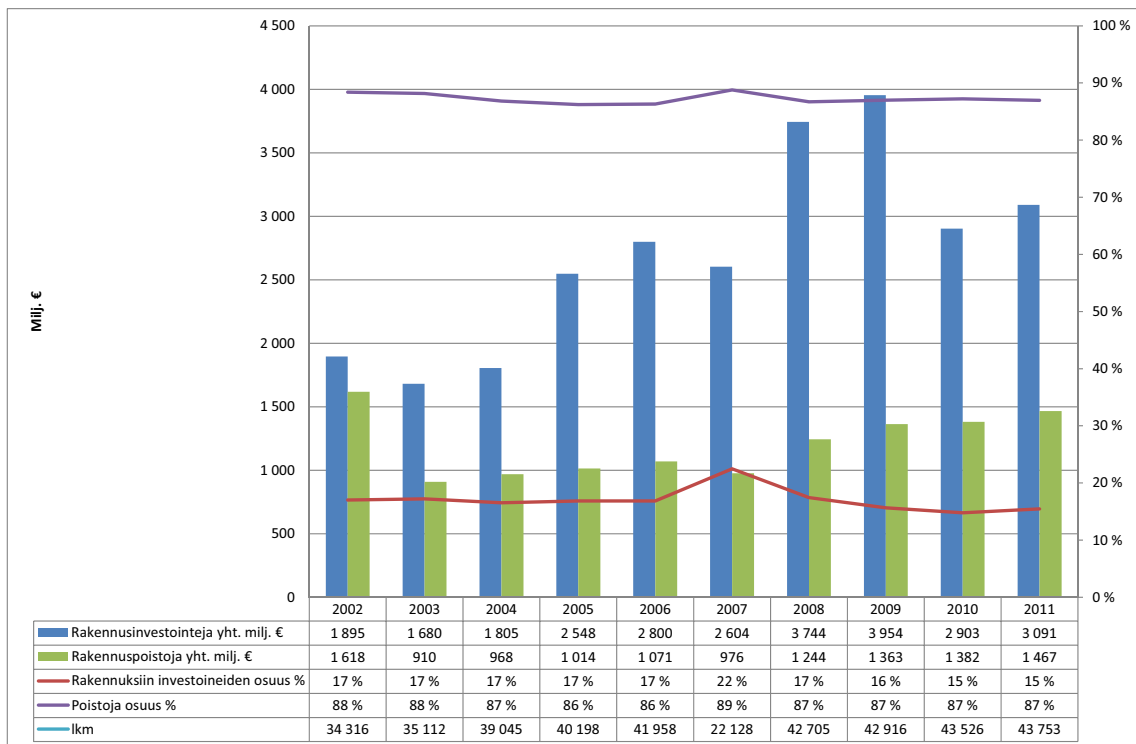

Kuvio 1: Irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenot ja poistot vuosina 2002–2011

Poistojen määrät sen sijaan eivät ole vaihdelleet yhtä paljon. Vuodesta 2005 alkaen poistojen kokonaismäärä kasvoi tasaisesti noin seitsemästä miljardista lähes yhdeksään miljardiin euroon. Koko aineistossa uusien investointien määrä on vuosittain selvästi ylittänyt poistojen määrän.

Kuviossa 1 on myös esitetty investointeja tehneiden yritysten osuus ja vastaavasti poistoja tehneiden yritysten osuus (viivat/oikea akseli). Kuviosta nähdään, että varsinkin vuoden 2007 jälkeen investointeja tehneiden yritysten osuus on laskenut hieman. Vastaavasti poistoja tehneiden yritysten osuus on pysynyt lähes ennallaan. Liitteessä B taulukossa 8 on esitetty kuvion tiedot lukuina.

Kuviossa 2 on esitetty vastaavat tiedot tehdasrakennusinvestoinneista ja niistä tehdystä poistoista. Kuvion perusteella tehdasrakennusinvestointien määrät kasvoivat erittäin voimakkaasti vuosien 2002 ja 2009 välillä lähes neljään miljardiin euroon. Tämän jälkeen kokonaismäärä pieneni vajaan kolmeen miljardiin. Rakennuksiin investointien yritysten osuudet ovat pysyneet melko muuttumattomina tällä ajanjaksolla. Vuonna 2007 havaittu väliaikainen muutos johtuu aineistosta, jossa on tuolloin mukana ainoastaan osakeyhtiöt. Liitteessä B taulukossa 9 on esitetty kuvion tiedot lukuina.

Kuvio 2: Tehdasrakennusten hankintamenot ja poistot vuosina 2002–2011

Huojennuspoistot aineistossa

Verolomakkeella kysytään erikseen lisätietoja huojennuspoistoon oikeuttavista investoinneista eli tuotannollisista investoinneista sekä kehitysaluepoistoista. Huojennuspoistojen tulisi sisältyä sekä verovelvollisen ilmoittamaan verotuksessa vähennettävän poiston määrään että erikseen lisätietokohtaan. Tarkka kuvaus verolomakkeella 62 ilmoitettavista tiedoista löytyy liitteestä A.

Taulukossa 3 on esitetty tunnuslukuja yritysten ilmoittamista tuotannollisista investoinneista. Verotilastojen mukaan tuotannollisia kone- ja kalustoinvestointeja tehtiin vuonna 2010 yhteensä 586 kappaletta ja niiden kokonaisarvo oli 951 miljoonaa euroa (Verohallinto, 2011). YRTTI-tietokannassa yritysten lukumäärä on 537 kappalatta ja niiden arvo oli 337 miljoonaa euroa. Sekä verohallinnon että YRTTI-tietokannan luvut perustuvat verolomakkeen 62 tuotannollisia investointeja koskeviin lisätietoihin. Erona on, että YRTTI-tietokannasta on pyritty poistamaan virheellisiä havaintoja. Tässä tapauksessa aineistojen välillä oleva ero selittyy yksittäisellä virheellä aineistossa, minkä vuoksi investoinnit ovat todellisuudessa noin 600 miljoonaa euroa pienemmät kuin verotilastossa. Poistoja tuotannollisista kone- ja kalustoinvestoinneista tehtiin yhteensä 268 miljoonaa euroa (noin 650 kpl) molempien aineistojen mukaan. Ilmoitetut poistojen määrät sisältävät sekä säännönmukaisen poiston että huojennuspoiston. Tuotannollisia rakennusinvestointeja ilmoitettiin yhteensä 67 miljoonaa euroa (125 kpl), joista tehtiin yhteensä noin 17 miljoonaa euroa (133 kpl) poistoja.

	2009	2010
Verotilasto		
Kone- ja kalustoinvestoinnit		951,4 milj. € (n: 586)
Poisto		267,9 milj. € (n: 691)
Rakennus- ja rakennelmainvestoinnit		66,5 milj. € (n: 127)
Poisto		17,3 milj. € (n: 137)
YRTTI		
Kone- ja kalustoinvestoinnit	482,0 milj. € (n: 430)	337,2 milj. € (n: 537)
Poisto	230,8 milj. € (n: 399)	267,8 milj. € (n: 648)
Rakennus- ja rakennelmainvestoinnit	62,5 milj. € (n: 85)	66,5 milj. € (n: 125)
Poisto	7,6 milj. € (n: 58)	16,2 milj. € (n: 133)

Taulukko 3: Tunnuslukuja yritysten ilmoittamista tuotannollisista investoinneista

Kone- ja kalustoinvestointien keskimääräinen poistoprosentti on näiden YRTTI-tietokannan lisätietojen mukaan arvioituna vuonna 2009 noin 48 prosenttia ja vuonna 2010 noin 46 prosenttia. Vuonna 2010 korotetun poiston sai tehdä myös edelli-

sen vuoden investointien menojäännöksestä. Tämä viittaa siihen, että lähes kaikki tuotannollisia investointeja ilmoittaneet yritykset ovat tehneet korotetun poiston täysimääräisenä.

Nämä verolomakkeella ilmoitetut lisätiedot eivät kuitenkaan suoranaisesti vaikuta verotukseen¹⁰. Tuotannollisten investointien tarkan määrän laskemiseksi tämä saattaa aiheuttaa ongelmia. Syy tähän on, että yritys ei ole välttämättä täyttänyt lisätietoihin tuotannollisten investointien kohtaa, jos se on päättänyt olla tekemättä korotettua poistoa¹¹. Toinen mahdollinen verolomakkeen täyttämässä tehty virhe on, että yritys on tehnyt tuotannollisten investointien korotetun poiston, mutta siihen liittyvät lisätiedot ovat jääneet merkitsemättä.

Huomionarvoista on myös se, että verotilaston mukaan kehitysalueiden verohuojennuspoistoja tehtiin vuonna 2010 yli 600 prosenttia enemmän kuin edeltävänä vuotena (Verohallinto, 2011). Poistojen lukumäärä palasi lisäksi heti seuraavana vuonna selvästi matalammalle tasolle. Kehitysaluepoistojen lainsäädäntö on pysynyt ennallaan näinä vuosina, joten on erittäin epätodennäköistä, että vuoden 2010 havainnot olisivat todellisia. Näyttää mahdolliselta, että yritykset ovat raportoineet tuotannollisten investointien korotettuja poistoja kehitysaluepoistoina.

Toimialatarkastelu

Koko aineistossa ilmoitettujen tuotannollisten investointien osuus vastaa vain noin puolta prosenttia kaikista investoinneista (Verohallinto, 2011). Korotetun poiston käyttöasteen laskennassa tarkastelu tulee rajata sellaisiin yrityksiin, jotka toimivat tuotannollista toimintaa harjoittavalla toimialalla.

Taulukossa 4 esitetään tuotannollisia investointeja verolomakkeella ilmoittaneiden yritysten määrät eri toimialoilla. Taulukossa on mukana vain sellaiset yritykset, jotka ovat ylipäänsä investoineet vähintään 2 500 euroa¹² joko vuonna 2009 tai 2010. Suurin osa (noin kaksi kolmasosaa) yrityksestä toimii teollisuudessa. Rakentaminen sekä tukku- ja vähittäiskauppa kattaa noin kymmenyksen kumpikin. Muilla yksittäisillä toimialoilla tuotannollisia investointeja on kertynyt vain muutamia, kokonaisuutena muut alat kattavat noin 13 prosenttia kaikista tuotannollisista investoinneista.

¹⁰Verohallinnolta saatujen tietojen mukaan tuotannollisia investointeja koskevat lisätiedot tarkistetaan vain siinä tilanteessa, jossa säännönmukainen poistoprosentti ylittyy.

¹¹Yhdysvalloissa käytössä ollut bonus-poisto tuli yrityksille automattisesti. Yrityksen tuli siis erikseen pyytää verolomakkeella, jos se ei halunnut tehdä ylimääräistä poistoa.

¹²Verovelvollinen voi halutessaan poistaa investoinnin hankintamenon kokonaisuudessa ensimmäisenä vuotena, jos sen hankintameno on alle 850 euroa. Näitä pienhankintoiksi kutsuttavia investointeja voi yhden vuoden aikana vähentää yhteensä 2 500 euroa. (EVL 33 §)

Teollisuuden toimialalla investoineista yrityksistä vain 428 on ilmoittanut tehneensä tuotannollisen investoinnin. Aineiston perusteella arviolta yli yhdeksän yritystä kymmenestä myös hyödynsi korotetun poiston mahdollisuutta joko vuonna 2009 tai 2010. Tätä lukua voidaan pitää tuotannollisten poistojen käyttöasteen ylärajana. Verrattuna teollisuuden kokonaisinvestointeihin, käyttöaste ei kuitenkaan vaikuta täysin uskottavalta.

Toimiala		Yhteensä	Ilmoittanut tuotannollisia	
			Ei	Kyllä
Teollisuus (10-33)	n	11 524	11 096	428
	%	9,1	8,8	64,8
Rakentaminen (41-43)	n	22 879	22 818	61
	%	18,1	18,1	9,2
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriaj.	n	18 219	18 147	72
	%	14,4	14,4	10,9
Muut (yksittäisen alan osuus alle 5 %)	n	74 119	74 019	100
	%	58,5	58,7	15,1
Yhteensä	n	126 741	126 080	661
	%	100	100	100

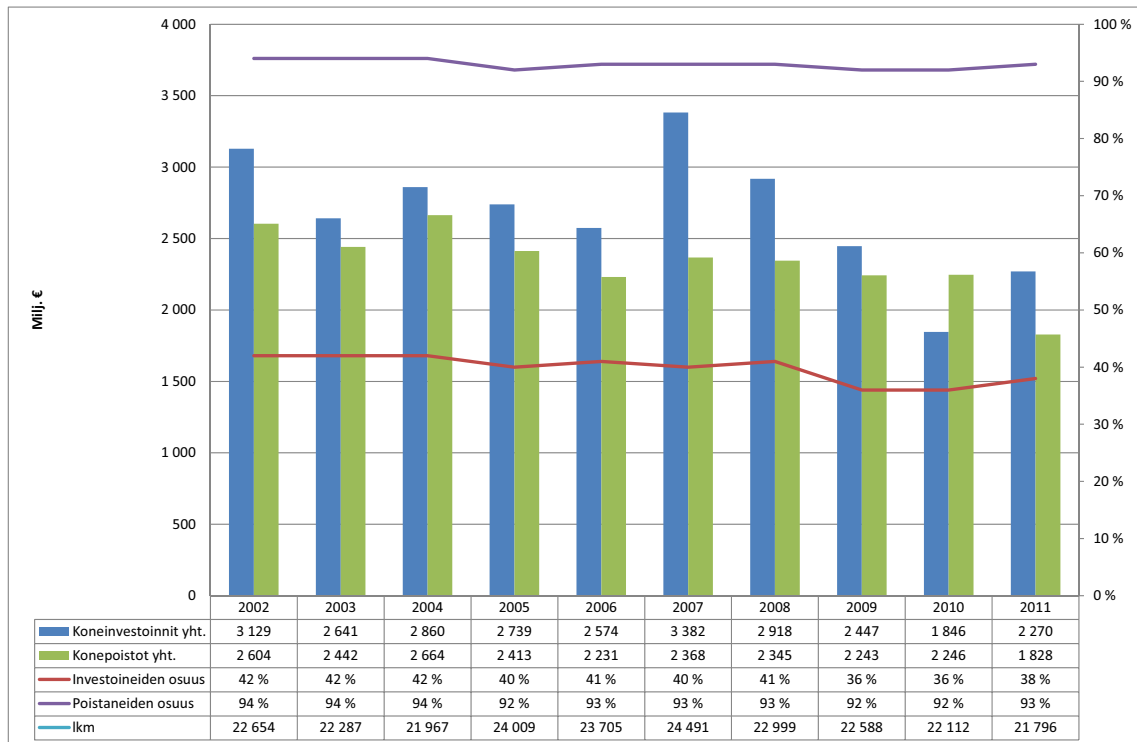
Taulukko 4: Tuotannollisten investointien ilmoittaminen toimialoittain

Tästä eteenpäin kuvailussa **keskitytään pelkästään koneinvestointeihin ja teollisuusyrityksiin**. Aineisto kattaa tällöin yhdeksän prosenttia yrityksistä, mutta kaksi kolmasosaa kaikista ilmoitetuista tuotannollisista investoinneista. Teollisuudessa toimivista yrityksistä noin 12 000 on ylipäättään investoinut vuosien 2009 ja 2010 aikana.

Teollisuuden toimiala

Kuviossa 3 esitetään teollisuusyritysten irtaimen käyttöomaisuuden investoinnit sekä niistä tehdyt poistot vuosina 2002–2011 (pylväät/vasen akseli). Kuviossa on mukana vain ne yritykset, joilla on verovuoden aikana ollut poistamatonta hankintamenoa. Vuosittaisten investointien määrän havaitaan kuvion perusteella vaihdelleen hieman alle kahdesta miljardista hieman yli kolmeen miljardiin. Vuodesta 2007 vuoteen 2010 investoinnit ovat laskeneet voimakkaasti ja vuonna 2010 vuosittaisten poistojen määrä on jopa ylittänyt investointien määrän. Tämä tarkoittaa, että teollisuuden tuotantokapasiteetti on pienentynyt, koska käyttöomaisuutta on laskennallisesti kulunut enemmän kuin korvausinvestointeja on tehty.

Vuosittain 2 500 euron ylittäviä investointeja tekee kuvion mukaan noin kaksi yritystä viidestä (viivat/oikea akseli). Poistoja puolestaan tekee yli yhdeksän kymmenesstä yrityksestä. Liitteen B taulukossa 10 on esitetty kuvion tiedot lukuina. Poistoja tehneiden yritysten lukumäärä on vaihdellut vuosittain noin 22 000 ja noin 24 000 välillä.

Kuvio 3: Teollisuusyritysten irtaimen käyttöomaisuuden investoinnit ja poistot vuosina 2002–2011

Tuotannollisten investointien korotetun poiston käyttöasteen laskemiseksi on tärkeää tietää tuotannollisiksi määriteltävien investointien todellinen määrä. Tuotannollisilla investoinneilla tarkoitetaan korotettujen poistojen laissa (222/2009) määritellyjä investointeja. Laissa kuvattu tuotannollisen investoinnin määritelmä on erittäin laava, eikä sitä ole rajattu esimerkiksi yrityksen oikeudellisen muodon tai koon mukaan. Tästä syystä etenkin teollisuusyrityksissä merkittävä osa investoinneista onkin tuotannollisia investointeja.

Käyttöasteen laskemiseksi tulisi tietää, voidaanko kaikkia tai edes pientä osaa kunkin teollisuusyrityksen tekemistä investoinneista pitää nimenomaan tuotannollisia investointeina. Yksi tapa arvioida tätä on laskea, kuinka suuren osuuden kokonaissinvestoinneista ne kattavat sellaisissa yrityksissä, jotka ovat niitä ilmoittaneet.

Taulukossa 5 nähdään ilmoitettujen tuotannollisten koneinvestointien suhde verovuoden kokonaisinvestointiin. Noin puolella yrityksistä tuotannolliset investoinnit ovat vähintään 80 prosenttia kaikista investoinneista. Muut investoinnit voivat olla esimerkiksi käytettynä hankittuja koneita tai tuotantorakennusten ulkopuolella käytettäviä koneita.

Vuosi		Tuotannollisen investoinnin osuus kokonaisinvestoinnista					Yht.
		0–20 %	20–40 %	40–60 %	60–80 %	80–100 %	
2009	% yrityksistä	5,7 %	12,2 %	12,9 %	24,4 %	44,8 %	
	kum	5,7 %	17,9 %	30,8 %	55,2 %	100,0 %	
	n	16	34	36	68	125	279
2010	% yrityksistä	9,5 %	10,1 %	11,3 %	19,6 %	49,4 %	
	kum	9,5 %	19,6 %	31,0 %	50,6 %	100,0 %	
	n	31	33	37	64	161	326

Taulukko 5: Tuotannollisten investointien osuus kaikista koneinvestoinneista niissä yrityksissä, jotka ovat ilmoittaneet tuotannollisia investointeja

Havainnot viittaavat siihen, että tuotannolliset investoinnit ovat hyvin suuri osa ainakin sellaisten teollisuusyrityksen investoinneista, jotka ovat tuotannollisia investointeja ilmoittaneet. Korotetun poiston käyttöasteen alarajan laskemisessa oletetaan, että ainakin osa kunkin teollisuuden toimialalla toimivan yrityksen investoinnista olisi tehty tuotannolliseen toimintaan.

Korotetut poistot teollisuuden toimialalla

Tässä tutkimuksessa yrityksen katsotaan tehneen korotetun poiston, jos sen säännönmukainen koneiden poistoprosentti ylittää 25 prosenttia. Tällöin pienikin tuotannollinen investointi muiden kohteiden ohella riittää määrittelemään yrityksen korotetun poiston hyödyntäjäksi, jos se ylittää säännönmukaisen poistoprosentin. Taulukon 5 perusteella oletetaan, että ainakin osa teollisuusyrityksen investoinneista tulisi olla tuotannollisia. Oletuksen mukaan kyseisellä toimialalla olevat yritykset harjoittavat jossain määrin samanlaista liiketoimintaa.

Taulukon 6 perusteella vuosittain pieni osa yrityksistä ylittää säännönmukaisen poistoprosentin. Vuosina 2009–2010 poistoprosentin ylittäneiden yritysten osuus poistojat tehneistä yrityksistä on kaksinkertainen (2008 → 2009 : 3,3 % → 6,7 %) muihin vuosiin verrattuna. Tämä on seurausta tuotannollisista poistoista.

Suurin osa korotetuista poistoista kuitenkin tehdään määrittelemättömästä syystä eli esimerkiksi koneen tuhoutumisen tai muun arvonalenemisen takia (EVL 32 §). Näiden korotettujen poistojen osuus laskee tasaisesti vuodesta 2002 vuoteen 2008. Vuosina 2009 ja 2010 osuus jälleen kasvaa hieman. On mahdollista, että osa määrittelemättömästä syystä tehdyistä korotetuista poistoista ovat tuotannollisia poistoja, mutta yritykset ovat jättäneet siihen liittyvän lisätiedon täyttämättä. Varsinaisen poiston tekemiseen kyseistä tietoa ei vaadita¹³.

Verovuosi	Säännönmuk.	Korotetun poiston syy				Yhteensä
		Kehitysalue	Tuot. kone	Molemmat	Ei määritelty	
2002	8 990 (94,7 %)	43 (0,5 %)			464 (4,9 %)	9 497 (100 %)
2003	8 852 (95,1 %)	52 (0,6 %)			400 (4,3 %)	9 304 (100 %)
2004	8 859 (95,2 %)	40 (0,4 %)			403 (4,3 %)	9 302 (100 %)
2005	9 227 (95,6 %)	43 (0,4 %)			379 (3,9 %)	9 649 (100 %)
2006	9 337 (96,1 %)	30 (0,3 %)			344 (3,5 %)	9 711 (100 %)
2007	9 408 (96,5 %)	25 (0,3 %)			321 (3,3 %)	9 754 (100 %)
2008	9 053 (96,7 %)	23 (0,2 %)			284 (3,0 %)	9 360 (100 %)
2009	7 618 (93,3 %)	12 (0,1 %)	207 (2,5 %)	13 (0,2 %)	313 (3,8 %)	8 163 (100 %)
2010	7 340 (92,2 %)	15 (0,2 %)	262 (3,3 %)	38 (0,5 %)	304 (3,8 %)	7 959 (100 %)
2011	7 985 (97,0 %)	19 (0,2 %)			225 (2,7 %)	8 229 (100 %)

* Edellytyksenä on, että yritys on vuoden aikana sekä investoinut että tehnyt poistoja

Taulukko 6: Korotettujen poistojen tyyppi

Aiemmin huojennuspoistoja käsitelleessä luvussa todettiin, että ilmoitettujen kehitysaluepoistojen määrä moninkertaistui vuonna 2010. Teollisuusyrityksissä säännönmukaisen poiston ylittävien kehitysaluepoistojen määrä sen sijaan ei ole merkittävästi kasvanut. Osa yrityksistä on kuitenkin ilmoittanut tehneensä sekä tuotannollisen investoinnin korotetun poiston että kehitysaluepoiston. Aineiston perusteella nämä yritykset kuitenkin näyttävät tehneen juuri tuotannollisen poiston. Säännönmukaisen poistoprosentin ylittäneiden yritysten määrä, joka ilmoitti pelkästään kehitysaluepoistoja, laskee tasaisesti ajanjaksolla ainakin koneinvestointien osalta¹⁴. Nämä havainnot osittain kertovat mahdollisista virheistä lomakkeiden täyttämises-
sä ja että yritykset eivät täysin ole ymmärtäneet korotettuihin poistoihin liittyvää lainsäädäntöä.

¹³Poisto tehdään normaalina poistona ja lisäpoistona. Säännönmukaisen poistoprosentin ylityessä verohallinto tarkastaa mahdollisen ylityksen syyn, jolloin tuotannolliset investoinnit -kenttä tarkistetaan.

¹⁴Myöskään koko aineistossa kehitysaluepoistot harvoin ylittävät säännönmukaista poistoprosenttia. Vuonna 2010 myös ylittäneiden lukumäärä kasvaa reilusti ja laskee jälleen vuonna 2011.

Tuotannollisen poiston on tehnyt vuonna 2009 noin kolme prosenttia investoineista yrityksistä ja vuonna 2010 noin neljä prosenttia. Oletettaessa, että kaikki teollisuudessa investointeja tehneet yritykset ovat ainakin jossain määrin tehneet tuotannollisia investointeja, tuen käyttöaste on arviolta neljä prosenttia.¹⁵ Näin laskettu käyttöaste kuvaa korotettua poistoa hyödyntäneiden yritysten alarajaa.

Taustatekijöiden yhteys korotettuun poistoon

Tässä luvussa arvioidaan yrityksen taustatekijöiden yhteyttä siihen, onko yritys tehnyt tuotannollisen poiston. Kirjallisuuden perusteella tällaisia tekijöitä saattavat olla esimerkiksi yrityksen voitollisuus/tappiollisuus (Knittel, 2007), vanhat tappiot (Mattila, 2010) sekä nettovarallisuus (Mattila, 2010; Kari, 2012).

Tappiollisuuden myötä korotettu poisto ei tuo välitöntä hyötyä yritykselle. Tappiolisessa tilanteessa yrityksen tappio vain lisääntyy lisäpoiston vuoksi, mikä kylläkin tulevaisuudessa hyödyttää niitä tappiontasauksen myötä¹⁶. Vanhat tappiot ovat verotuksessa vähennyskelpoisia vain tappion vahvistamista seuraavina kymmenenä vuotena. Poistot, jotka eivät vanhene koskaan, kannattaa säästää myöhäisempään ajankohtaan, jos yrityksellä on käytävissä vanhoja tappioita.

Suomen osalta nettovarallisuus luo ylimääräisen kannustimen jättää tekemättä korotettuja poistoja. Poistot pienentävät tehokkaasti nettovarallisuutta ja tätä kautta saattavat kiristää yrityksestä nostettavan tulon veroastetta.

Taulukossa 7 esitetään regressiotuloksia, joilla pyritään selittämään, onko tuotannollisen investoinnin korotetun poiston ja yrityksen taustatekijöiden välillä yhteyttä vuosina 2009 ja 2010. Sarakkeessa (1) on mukana kaikki investointeja tehneet teollisuuden toimialan osakeyhtiöt, joita on yhteensä 14 000. Sarakkeissa (2)–(3) testataan nettovarallisuuden, osingon ja rajaveroasteen yhteyttä korotettuun poistoon. Tästä syystä siinä ovat mukana vain ne listaamattomat yritykset, jotka ovat jakaneet osinkoa.

Estimoinneissa selitettävänä muuttujana on indikaattorimuuttuja, joka kertoo, onko yritys ylittänyt säännönmukaisen poistoprosentin ja samalla ilmoittanut tehneensä tuotannollisen investoinnin korotetun poiston. Ehto ei siis täyty, jos yritys on jostain muusta syystä tehnyt korotetun poiston. Korotettua poistoa selitetään seuraavilla indikaattorimuuttujilla: yrityksen voitollisuus, vanhoja tappioita, saanut tukia, investointien koko, osingon suhde nettovarallisuuteen, yrittäjän rajaveroaste. Esti-

¹⁵Vastaavaa oletusta on hyödynnetty myös hallituksen esityksessä (HE 269/2014), jossa arvioitiin korotettuja poistoja hyödyntävien osuuden kaikista korotettuihin poistoihin oikeutetuista tuotannollista toimintaa harjoittavista olevan noin 2,5–4 prosenttia.

¹⁶Yhdysvaltoja koskeissa tutkimuksissa on havaittu, että yritykset reagoivat vain siinä tilanteessa, että siitä aiheutuu välitön taloudellinen hyöty (Zwick ja Mahon, 2013).

mointi suoritettiin OLS-menetelmällä, mutta muuttujien tilastollinen merkitsevyys tarkistettiin myös logit- ja probit-menetelmillä ja ne pysyivät oleellisilta osilta merkitsevinä.

Yrityksen taustatekijät, indikaattorimuuttujat:

Voitollinen on jaettu lisäpoistoa edeltävän verotettavan tuloksen mukaan vertailuryhmänä toimiviin tappiollisiin (n=4 065) ja voitollisiin yrityksiin (n=9 629).

Vanhoja tappiota on jaettu vertailuryhmään, jossa yritys ei ole käyttänyt vanhoja tappioita (n=11 435) ja ryhmään joissa yritys on käyttänyt niitä (n=2 259).

Saanut tukia on jaettu yritysten saamien tukien mukaan vertailuryhmään, jossa yritykset eivät ole saaneet tukia (n=9 744) ja ryhmään jossa yritys on saanut veroilmoituksen mukaan avustuksia tai tukia (n=3 950).

Investoinnin koko on jaettu neljään kategoriaan: vertailuryhmänä investointi alle 10 000 euroa (n=4 768), 10 000–100 000 euroa (n=6 073), 100 000–1 miljoona euroa (n=2 310) ja yli 1 miljoona euroa (n= 543).

Poistamaton hankintameno on jaettu investoinnin kokoa vastaaviin ryhmiin. Ryhmien koot 2 413, 5 381, 4 327 ja 1 573 euroa.

Osingon suhde nettovarallisuuteen on jaettu vertailuryhmään, jossa yrittäjän nostama osinko alle 8,5 prosenttia nettovarallisuudesta (n=1 194) ja ryhmään, jossa osinko yli 8,5 prosenttia nettovarallisuudesta (n=4 974).

Rajaveroaste kuvaa palkan rajaveroastetta ja on jaettu neljään ryhmään: vertailuryhmänä alle 30 prosenttia (n=508), 30–40 prosenttia (n=844), 40–50 prosenttia (n=3 867) sekä yli 50 prosenttia (n=1 107).

Taulukossa 7 esitetyt tulokset kuvaavat kuhunkin ryhmään kuuluvien yritysten tuotannollisen poiston käyttöastetta sekä sen tilastollista merkitsevyyttä verrattuna perustasoon. Yritykset voivat kuulua myös useampaan ryhmään, jolloin käyttöasteet muodostuvat yhteenlaskettuna näistä ryhmistä.

Tulosten mukaan moni tekijä on yhteydessä siihen, onko yritys tehnyt tuotannollisen investoinnin korotetun poiston, kun se on investoinut. Kunkin tekijän piste-estimaatti kuvaa sen yhteyttä korotetun poiston käyttöasteeseen verrattuna vertailutasoon, jossa kaikki indikaattorimuuttujat ovat nolliä. Vertailutasona on siis vuoden 2009 yritys, joka on tappiollinen, sillä ei ole vanhoja tappioita eikä tukia, sen poistamaton hankintameno ja investointi on alle 10 000 euroa, lisäksi sen osinko on alle 8,5 prosenttia prosenttia nettovarallisuudesta ja ansiotulon rajaveroaste on alle 30 prosenttia.

Kaikista suurin yhteys on investoinnin koolla. Sarakkeessa (3) oleva kerroin 28 tarkoittaa, että yli miljoonan euron investoinnin tehneellä yrityksellä korotetun poiston käyttöaste on keskimäärin 28 prosenttiyksikköä suurempi verrattuna alle 10 000 euron investoinnin tehneeseen yritykseen.

Muita korotetun poiston käyttöasteen kanssa positiivisesti yhteydessä olevia tekijöitä ovat yrityksen voitollisuus, saadut tuet sekä vuotta 2010 kuvaava muuttuja. Näiden muuttujien kertoimet kuvaavat 1–5 prosenttiyksikön suuruisia eroja ryhmien välillä.

	Kaikki yritykset (1)	Osinkoa jakaneet (2)	Osinkoa jakaneet (3)
Muuttujat	Korotettu poisto	Korotettu poisto	Korotettu poisto
Vuosi 2010	1.405*** (0.309)	1.417*** (0.471)	1.416*** (0.471)
Voitollinen	4.593*** (0.345)	2.596*** (0.677)	2.582*** (0.678)
Vanhoja tappioita	-3.050*** (0.426)	-1.206* (0.701)	-1.184* (0.701)
Saanut tukia	1.577*** (0.343)	1.375*** (0.525)	1.382*** (0.525)
Poistamaton hankintameno 10 000–100 000	0.610 (0.432)	1.066 (0.672)	1.053 (0.672)
Poistamaton hankintameno 100 000–1 milj.	2.348*** (0.460)	3.533*** (0.739)	3.521*** (0.739)
Poistamaton hankintameno yli 1 milj.	4.479*** (0.671)	5.442*** (1.365)	5.494*** (1.370)
Investointi 10 000–100 000	0.911*** (0.352)	1.818*** (0.525)	1.809*** (0.526)
Investointi 100 000–1 milj.	7.037*** (0.508)	9.611*** (0.799)	9.608*** (0.799)
Investointi yli 1 milj.	21.74*** (0.937)	27.92*** (2.318)	27.90*** (2.319)
Osinko > 8.5%		0.933 (0.591)	-1.122 (1.987)
Rajaveroaste 30–40 %		-1.787* (1.048)	-4.105* (2.357)
Rajaveroaste 40–50 %		-1.719** (0.848)	-3.252* (1.898)
Rajaveroaste yli 50 %		-2.344** (0.982)	-4.599** (2.110)
Osinko > 8.5% ja Rajaveroaste 30–40 %			2.895 (2.632)
Osinko > 8.5% ja Rajaveroaste 40–50 %			1.926 (2.121)
Osinko > 8.5% ja Rajaveroaste yli 50 %			2.850 (2.361)
Vakio	-4.342*** (0.493)	-3.353*** (1.239)	-1.693 (1.980)
Havaintoja	13,694	6,168	6,168
R^2	0.108	0.080	0.080

Robustit keskivirheet suluissa
*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

Taulukko 7: OLS-Estimointitulokset

Yrityksen voitollisuuden yhteys korotettuun poistoon on todettu myös aiemmin kirjallisuudessa (Knittel, 2007). Vastaanotettujen tukien yhteys ei ole täysin selitettävissä, sillä tuotannollisten investointien korotetut poistot eivät ole sallittuja samoista investoinneista, joista yritys on saanut tukea. Yritys voi kuitenkin saada samanai-

kaisesti muista investoinneista tukea. Tällaiset yritykset saattavat olla paremmin selvillä lainsäädännön mahdollisuuksista myös tuotannollisen poiston osalta. Vuoden 2010 positiivinen yhteys korotettuun poistoon voi selittyä sillä, että korotetut poistot tulivat voimaan vasta keskellä vuotta 2009. Yritykset eivät välttämättä ehtineet reagoida siihen välittömästi.

Vanhojen tappioiden käyttö sen sijaan on ainakin osittain tilastollisesti merkitsevästi negatiivisesti yhteydessä tuotannolliseen poistoon. Vanhojen tappioita kannattaa hypoteesin mukaan käyttää ennen poistoja, koska ne vanhenevat. Tämän kannustimen mukaan käyttöasteen tulisi olla kyseisessä ryhmässä pienempi kuin vertailuryhmässä.

Myös yrittäjän rajaveroasteella on negatiivinen yhteys korotettuun poistoon. Hypoteesin mukaan osinkoa nostavan korkean rajaveroasteen yrittäjän kannattaa välttää korotettua poistoa sen nettovarallisuusvaikutuksen takia (Kari, 2012). Korkea rajaveroaste kuitenkin sitoo yrittäjää vain siinä tapauksessa, jos osinko yli yhdeksän prosenttia nettovarallisuudesta eli osingosta kertyy ansiotulona verotettavaa osinkoa. Tätä tilannetta kuvaa sarakkeessa (3) mukana olevat osingon nettovarallisuusosuu- den ja rajaveroasteen väliset interaktiotermit. Tulosten mukaan interaktiotermeillä ei tällöin ole tilastollisesti merkitsevää yhteyttä korotettuun poistoon. Tämä johtuu siitä, että virherajat ovat näissä pienempien havaintomäärien vuoksi suuremmat kuin muiden kertoimien kohdalla.

Tuloksia tulkitessa on syytä ottaa huomioon, että esimerkiksi vuonna 2010 yli miljoonan euron investointeja tehneitä teollisuusyrityksiä oli aineistossa noin 230. Näistä noin 70 yritystä teki tuotannollisen investoinnin korotetun poiston. Tässä ryhmässä käyttöaste on siis noin 30 prosenttia, kuten myös taulukko 7 kertoo.

Tässä luvussa esitelty tilastollinen tarkastelu kuvaa ainoastaan, sitä miten havaittu käyttöaste vaihtelee erilaisissa yritysryhmissä eikä sillä muuten pystytä selittämään korotetun poiston matalaa käyttöastetta. Tulosten perusteella ei voida myöskään arvioida lainkaan sitä, olisivatko investoinnit toteutuneet ilman väliaikaisesti korotettuja poistoja.

4 Yhteenveto

Tässä tutkimuksessa arvioitiin tuotannollisten investointien korotettujen poistojen käyttöastetta. Laaja tuotannollisten investointien määritelmä mahdollistaa sen, että varsinkin teollisuuden toimialalla iso osa yrityksistä voisi olla oikeutettuja korotettuun poistoon. Lisäksi teorian mukaan suomalaisten yritysten olisi useissa tapauksissa kannattavaa hyödyntää korotetun poiston mahdollisuutta.

Tutkimuksen mukaan tuotannollisten investointien korotettuja poistoja hyödynsi suhteellisen pieni joukko investointeja tehneistä teollisuusalan yrityksistä. Aineisto ei kuitenkaan yksiselitteisesti paljasta, ovatko kaikki teollisuusyritysten investoinnit määritelmän täyttäviä tuotannollisia investointeja. Verolomakkeella ilmoitettua tuotannollisten investointien määrää ei voida tutkimuksen mukaan pitää täysin luotettavana tietona sen täyttämiseen liittyvien virheiden vuoksi.

Tästä syystä aineistosta voidaan laskea käyttöasteelle vain suuntaa antavat ylä- ja alarajat. Yli yhdeksän kymmenestä teollisuusyrityksestä, jotka ovat ilmoittaneet verolomakkeella tuotannollisia investointeja, myös hyödynsivät korotettua poistoa. Tätä lukua voidaan pitää käyttöasteen ylärajana. Tuotannollisten investointien korotettujen poistojen osuus laskee kuitenkin noin neljään prosenttiin, kun otetaan huomioon kaikki koneisiin investoineet teollisuusyritykset. Tätä lukua voidaan puolestaan pitää käyttöasteen alarajana. Tehtyjen tarkastelujen perusteella todellinen käyttöaste on todennäköisesti lähempänä alarajaa, jolloin se on hyvin matala. Lomakkeen täyttämisen havaittujen virheiden perusteella käyttöasteen mataluus voi selittyä osittain tiedon puutteella. Toinen syy tälle voi olla tuen pienuus, mikä käy ilmi esimerkkilaskelmista. Tässä yhteydessä on syytä huomata, että yhteisöverokannan sekä korkotason alenemisen myötä korotetun poiston aikaansaama investointikannustin on pienentynyt merkittävästi.

Tutkimuksessa arvioitiin myös yrityksen taustatekijöiden yhteyttä tuotannollisten investointien korotettuihin poistoihin. Tulosten mukaan merkittävin yhteys korotetun poiston käyttöasteeseen on investoinnin koolla. Muita korotetun poiston käyttöasteen kanssa positiivisesti yhteydessä olevia tekijöitä ovat esimerkiksi yrityksen voitollisuus, saadut tuet sekä poistamaton hankintameno verovuoden alussa.

Tulosten mukaan sekä vanhojen tappioiden käytöllä että yrittäjän korkealla rajave-roasteella on negatiivinen yhteys käyttöasteeseen. Kari (2012) arvioi, että osinkoa jakavan yrittäjän kannattaa joissain tilanteissa välttää korotettujen poistojen tekemistä. Poiston vaikutus nettovarallisuuteen voi nostaa sellaisen yrittäjän osingon veroastetta, jotka nostavat yrityksestä osinkoa yli yhdeksän prosenttia sen nettovarallisuudesta.

Tässä tutkimuksessa ei pyritty arvioimaan väliaikaisen poistokannustimen vaikutusta yritysten investointeihin. Tuen tehokkuuden kannalta tulisi tietää, olisivatko nämä yritykset tehneet samat investoinnit ilman tuotannollisten investointien korotettuja poistoja. Kokonaisuutena matala tuen käyttöaste kuitenkin puhuu sen puolesta, että korotus ei ole saanut aikaan merkittävässä määrin uusia investointeja.

Viitteet

- Cummins, Jason G, Hassett, Kevin A, Hubbard, R Glenn, Hall, Robert E ja Caballero, Ricardo J (1994). A reconsideration of investment behavior using tax reforms as natural experiments. *Brookings papers on economic activity*, 1994(2):1–74 (1994).
- Edgerton, Jesse (2010). Investment incentives and corporate tax asymmetries. *Journal of Public Economics*, 94(11):936–952 (2010).
- Hall, Robert E ja Jorgenson, Dale W (1967). Tax policy and investment behavior. *The American Economic Review*, 57(3):391–414 (1967).
- House, Christopher L ja Shapiro, Matthew D (2008). Temporary investment tax incentives: theory with evidence from bonus depreciation. *The American Economic Review*, sivut 737–768 (2008).
- Kari, Seppo (2012). Miksi yritykset eivät reagoi korotettuihin poistoihin? VATT Muistiot 22, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus.
- King, Mervyn A. ja Fullerton, Don (1984). *The Taxation of Income from Capital: A Comparative Study of the United States, the United Kingdom, Sweden, and Germany*. National Bureau of Economic Research, Inc.
- Knittel, Matthew (2007). Corporate response to accelerated tax depreciation: Bonus depreciation for tax years 2002-2004. *Office of Tax Analysis Papers*, 98 (2007).
- Mattila, Pauli K (2010). Poistot verotuksessa. *Verotus*, 5:463–474 (2010).
- Summers, Lawrence H (1987). Investment incentives and the discounting of depreciation allowances. Teoksessa *The effects of taxation on capital accumulation*, sivut 295–304. University of Chicago Press (1987).
- Talentum Fokus (2015). Yritysverotus, Verohuojennukset: Tuotannolliset investoinnit. URL <http://fokus.talentum.fi/teos/FADBGXGTBF>. Luettu 26.2.2015.
- Valtiovarainministeriö (2006). Verotus, tilinpäätös ja yhtiöoikeus. Työryhmämuistioita 4/2006, Valtiovarainministeriö.
- Verohallinto (2011). Verotilasto 2011: Verovuosi 2010. Verohallinnon julkaisu 353.11, Verohallinto.
- Zwick, Eric ja Mahon, James (2013). Do Financial Frictions Amplify Fiscal Policy? Evidence from Business Investment Stimulus. Job market paper, Harvard University.

A Liite: Tuotannollisen investoinnin korotetun poiston ilmoittaminen

A Irtain käyttöomaisuus (EVL 30 ja 31 §)

1 Verotuksessa jäljellä oleva menojäännös verovuoden alussa	800		
2 Lisäykset	801		
Vähennykset			
3 Luovutushinnat ja vakuutuskorvaukset	802		
4 Katettu jälleenhankintavarauksella	803		
5 Säännönmukainen poisto (EVL)	804		
6 Lisäpoisto (EVL 32 §) ja veronhuojennuspoisto	805		
7 Verotuksessa jäljellä oleva menojäännös verovuoden lopussa	806		
8 Kirjanpidossa tulosta rasittava suunnitelman mukainen poisto	807		
9 Poistoeron lisäys	847		
10 Poistoeron vähennys	848		
11 Poistoero yhteensä (negatiivisen luvun eteen miinusmerkki)	849		

Kuvio 4: Poistojen ilmoittaminen verolomakkeella 62

Kuluvan käyttöomaisuuden poistot ilmoitetaan verolomakkeella 62. Yritys täyttää verolomakkeelle (irtaimen käyttöomaisuuden osalta katso Kuvio 4) aiemmilta vuosilta kertyneen poistamattoman hankintamenon eli kohtaan 800 menojäännöksen verovuoden alussa (aineistossa *phmenoalku*). Kohtaan 801 (*phmenolis*) yritys täyttää verovuoden aikana tehdyt uudet investoinnit. Hankintamenoista vähennetään kohdassa 802 ilmoitettavat luovutushinnat ja vakuutuskorvaukset (*luovhint*) sekä tarvittaessa kohdan 803 jälleenhankintavarauksen määrä (*katettu*). Sen jälkeen hankintamenosta tehdään kohdassa 804 ilmoitettava säännönmukainen poisto (*poisto*), joka on koneinvestoinneille 25 prosenttia. Kohdassa 806 ilmoitetaan säännönmukaisen poiston ylittävät poistot (*lisäpoisto*). Verovelvollinen saa tehdä normaalia suuremman poiston, jos se voi osoittaa, että käyttöomaisuuden käypä arvo on verovuoden päättyessä esimerkiksi tuhoutumisen vuoksi pienempi kuin menojäännös¹⁷. Tällöin on sallittua tehdä sen suuruinen lisäpoisto, että menojäännös vastaa käyttöomaisuuden käypää arvoa. Näiden lisäpoistojen ohella kohdassa 806 ilmoitetaan kulloinkin voimassa olevat veronhuojennuspoistot. Jatkuvampana veronhuojennuspoistona Suomessa on ollut käytössä kehitysalueelle tehtävien investointien korotetut poistot. Lisäksi vuosina 2009 ja 2010 on ollut sallittua tehdä tuotannollisten investointien korotettuja lisäpoistoja. Nämä molemmat ilmoitetaan tässä kohdassa. Menojäännöksestä tehtävien vähennysten jälkeen verolomakkeen kohdassa 806 ilmoitetaan seuraavalle vuodelle siirtyvä poistamaton hankintameno eli menojäännös

¹⁷Katso EVL 32 §

verovuoden lopussa (*phmenoloppu*). Lopuksi kaikkien poistotyyppien säännönmukaiset poistot ja lisäpoistot summataan ja siirretään varsinaista verolaskelmaa varten verolomakkeelle 6B kohtaan 365.

Verovelvollinen voi lisäksi vaatiessaan poistaa käyttöomaisuuden hankintamenon kokonaisuudessaan¹⁸, jos investoinnin todennäköinen taloudellinen käyttöaika on enintään kolme vuotta tai kyseessä on pienhankinta, jonka hankintameno on enintään 850 euroa. Yksittäisiä pienhankintoja voi verotuksessa olla yhteensä enintään 2 500 euroa.

Poistamaton hankintameno verovuoden lopussa voidaan laskea seuraavan laskukaavan mukaan, jos verolomake on täytetty oikeaoppisesti.

$$phmenoalku + phmenolis - (luovhinta + katettu) - poisto - (lisapoisto) = phmenoloppu$$

Verohuojennuspoistoja seurataan lisäksi verolomakkeen 62 erillisessä kohdassa (katso Kuvio 5). Laki tuotannollisten investointien korotetuista poistoista tuli voimaan vuoden 2009 lopussa. Tästä johtuen vuoden 2009 tuotannolliset investoinnit ilmoitettiin vasta verovuotta 2010 koskevalla lomakkeella. Kohtaan 890 verovelvollinen merkitsee vuonna 2009 tehdyt tuotannolliset kone- ja kalustoinvestoinnit ja kohtaan 891 vuonna 2010 tehdyt vastaavat investoinnit. Kyseisistä investoinneista tehdyt vuoden 2009 poistot ilmoitetaan kohdassa 892 ja vuoden 2010 poistot kohdassa 893. Tuotannollisista rakennusinvestoinneista ilmoitetaan vastaavat tiedot niille tarkoitettuihin kohtiin 894–897.

B Tuotannollisten investointien korotetut poistot 2009 ja 2010

Kone- ja kalustoinvestoinnit 2009	890		
Kone- ja kalustoinvestoinnit 2010	891		
Poisto kone- ja kalustoinvestoinneista 2009	892		
Poisto kone- ja kalustoinvestoinneista 2010	893		
Rakennus- ja rakennelmainvestoinnit 2009	894		
Rakennus- ja rakennelmainvestoinnit 2010	895		
Poisto rakennus- ja rakennelmainvestoinneista 2009	896		
Poisto rakennus- ja rakennelmainvestoinneista 2010	897		

Kuvio 5: Poistojen ilmoittaminen verolomakkeella 62

Muodostetaan esimerkkitalanne, jossa yritys on vuonna 2009 hankkinut tuotannollisen koneen 10000 eurolla. Vuonna 2010 yritys ei ole investoinut. Tällöin kohtaan

¹⁸Katso EVL 33 §

890 yritys merkitsee 10 000 ja kohtaan 891 puolestaan 0. Oletetaan, että yritys on hyödyntänyt korotetun poiston kokonaisuudessaan. Tällöin vuonna 2009 se on tehnyt investoinnista 5000 euron poiston (892) ja vuonna 2010 tämän edellisen vuoden menojäännöksestä yhteensä 50 prosentin poiston eli 2500 euroa (893). Näiden lisäksi yrityksillä saattaa olla aiemmilta vuosilta kertynyttä poistamatonta hankintamenoa, jota ei tässä kohdassa ilmoiteta. Tässä ilmoitetut tiedot eivät kuitenkaan vaikuta varsinaiseen verotukseen ja samat tiedot pitääkin täyttää osana varsinaista poistolaskelmaa (Kuvio 4). Nämä tiedot ovatkin tarkoitettu lähinnä lisätiedoiksi, jotka verohallinto tarkastetaan, jos säännönmukainen poistoprosentti ylittyy¹⁹. Tästä syystä on perusteltua olettaa, että kaikki tuotannollisia investointeja tehneet yritykset eivät välttämättä ole täyttäneet kyseistä verolomakkeen kohtaa, jos se ei ole päättänyt hyödyntää korotettua poisto-oikeutta.

¹⁹Tieto perustuu verohallinnolle esitettyyn kysymykseen ilmoitettujen tietojen luotettavuudesta.

B Liite: Taulukot

Vuosi	Koneet						
	Hankintamenon lisäys			Poisto			
	ka. €	yht. milj. €	% yrityksistä	ka. €	yht. milj. €	% yrityksistä	lkm
2002	52 315	10 516	35	40 371	8 115	93	201 017
2003	60 339	12 217	35	34 810	7 048	93	202 477
2004	54 823	12 910	34	31 779	7 484	92	235 486
2005	45 046	10 837	34	30 278	7 284	91	240 580
2006	48 638	12 212	33	29 202	7 332	90	251 089
2007	56 043	13 659	35	32 491	7 919	93	243 731
2008	53 867	14 262	33	30 881	8 176	90	264 770
2009	48 278	12 879	29	30 998	8 269	90	266 761
2010	39 707	10 689	30	31 980	8 609	90	269 190
2011	46 024	12 561	30	30 146	8 228	90	272 926
Yhteensä	50 140	122 743	33	32 052	78 464	91	2 448 027

Taulukko 8: Tunnuslukuja irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenosta kaikkien yritysten osalta.

Vuosi	Rakennukset						
	Hankintamenon lisäys			Poisto			
	ka. €	yht. milj. €	% yrityksistä	ka. €	yht. milj. €	% yrityksistä	lkm
2002	55 232	1 895	17	47 148	1 618	88	34 316
2003	47 861	1 680	17	25 905	910	88	35 112
2004	46 241	1 805	17	24 805	968	87	39 045
2005	63 389	2 548	17	25 220	1 014	86	40 198
2006	66 725	2 800	17	25 515	1 071	86	41 958
2007	117 676	2 604	22	44 096	976	89	22 128
2008	87 676	3 744	17	29 128	1 244	87	42 705
2009	92 138	3 954	16	31 768	1 363	87	42 916
2010	66 694	2 903	15	31 750	1 382	87	43 526
2011	70 644	3 091	15	33 519	1 467	87	43 753
Yhteensä	70 076	27 025	17	31 147	12 012	87	385 657

Taulukko 9: Tunnuslukuja tehdasrakennusten hankintamenosta kaikkien yritysten osalta.

	Koneet						
	Hankintamenon lisäys			Poisto			
Vuosi	ka. €	yht. milj. €	% yrityksistä	ka. €	yht. milj. €	% yrityksistä	lkm
2002	138 117	3 129	42	114 944	2 604	94	22 654
2003	118 501	2 641	42	109 575	2 442	94	22 287
2004	130 212	2 860	42	121 271	2 664	94	21 967
2005	114 070	2 739	40	100 515	2 413	92	24 009
2006	108 569	2 574	41	94 127	2 231	93	23 705
2007	138 086	3 382	40	96 671	2 368	93	24 491
2008	126 856	2 918	41	101 941	2 345	93	22 999
2009	108 316	2 447	36	99 316	2 243	92	22 588
2010	83 505	1 846	36	101 570	2 246	92	22 112
2011	104 150	2 270	38	83 878	1 828	93	21 796
Yhteensä	117 254	26 805	40	102 289	23 384	93	228 608

Taulukko 10: Tunnuslukuja irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenosta teollisuudessa.